

DOBROGEA JUNĂ

REDACTIA SI ADMINISTRATIA
Str. Dorobanților 17

ORGAN SEPTAMINAL AL TINERIMEI DOBROGENE

DIRECTOR - PROPRIETAR
CONST. N. SARRY

ELEMENTELE MILITARE DIN DOBROGEA

I
Ne vom opri astăzi asupra unui punct de o importanță capitală și peste care atit lumea oficială est și particularul car s'a ocupat de soarta acestel provinciei, cu o nepăsare și o ne-prevedere culpabilă, a treut eu vederea. E vorba de elementele militare din această parte a țării.

Dacă școala primară cultivă copilul, apoi instrucțiunea militară — într'o accepție sănătoasă a cuvintului — complecțează pe cea dintii și formează bărbatul, cetățeanul de mâine. Cazarma e udevarata școală națională.

De prima ne-am ocupat, atunci cind am vorbit despre cultura limbii românești în Dobrogea.

Inainte de a ne ocupa și de ceastă-lătă, de educațunea militară, de felul cum ea a fost făcută și de slabele roade ce natural era să dea, vom expune cîteva tabele statistice.

Vorbind de statistică, trebuie să spunem, că autoritațile noastre cum și unele persoane particolare au întreprins cercetări și au ajuns să schiteze hărți — colorate chiar — pe naționalități și asupra numărului lor, care — o spunem fără cea mai mică exitate — sunt departe de a se apropiua cu realitatea. Statisticile primelor sunt lucrate cu o aproximatie iluzorie; cele întocmite de secunzi sunt absolut tendențioase.

In cercetările noastre, noi ne am servit de registrele depozitelor de recrutare — cele mai exacte — și examinându-le pe acestea am ajuns la următoarele constatări:

Stabilind proporțiile, avem la sută:

Naționalitatea tinerilor recrutati	Constanța		Tulcea	
	1903	1904	1903	1904
Român	28	30	40	45
Turci	32	30	7	6
Bulgari	24	21	20	16
Ruși	—	—	19	21
Romanul Transilv.	3	8	4	3
Greci	3	2	4	2
Germani	3	3	2	2
Diverse național.	7	11	8	7
Total	100	100	100	100

Acestea sunt, din elte vedeti, elementele care vor forma generațunea de miine — generațune chemată a exercita drepturile politice în toată plenitudinea lor. Toamăt aceasta este partea care ne interesează și ne îngrijesc tot de o dată.

In două din numerele viitoare ne vom ocupa de felul cum își fac, cu organizația actuală de lucruri, educația națională în cauză aceste elemente, roadele ce dă acest sistem, dacă se mai poate continua cu dinsul mai departe și care sunt măsurile, ce după modeștele noastre păreri — ar trebui introduse.

muri din Dobrogea a intervenit, prin bună învoială, un act: Statul a rindut și aceștia a cămpărat. Cind vine cineva un lucru? In două cazuri: Cind vrea, să scape de un ce, care nu-i trebuie; sau cind vrea să transforme în capital rulant, mal leșne de mănușit, o avere imobilă.

Statul, în cazul nostru, a căutat și a răsuțit să transforme în capital rulant o parte din averea sa imobiliară și pe deasupra a avut norocul, să vadă urcându-se în mod miraculos prețul și al restului din acea avere.

Oare ar denota bun simț, dacă ar veni și s-ar purta așa de ingrat cu aceia, cari pe vremuri l-au servit spre a-să acoperi datorii existente și a face față nevoilor momentului, iar astăzi îl învrednicește să vadă în spor și înflorire restul averilor sale — care fără aceștia ar fi fost prada ruinei și a jafului?

XXXVII. Sacrificiile și Indurările proprietarilor Dobrogeni.

Dar să vedem, de ce abnegație, perseverență și sacrificii au fost capabili oamenii aceștia, în a căror soartă se lovește atât de implacabil astăzi, pînă nă răsuțit să aduce luerurile la starea îmbucurătoare de astăzi.

Lăsați pe mină unel administraționi avide și viațioase, pentru care arbitral rînește loc de lege, iar anarhia se substituia ordinea, dinși și au avut a indura nedreptăți, pe cari mintea omenească nu și-le poate închipui.

In repetite rînduri, în corpul acestui ziar, am dat pasajul din acte oficiale în care se face portretul — un portret negru și nu se poate mai urcios — al slujbașilor de pînă mai deunăzi din Dobrogea, pe a ciror mină și sub a căror obînduire era dată profana populație de aci. Să redăm unele din ele:

Marele Lascăr Catargi, într'un referat al său către Consiliul de Miniștri, din 2 August 1889, iată cum ne prezintă personalul administrativ din această provinție, în urma unel inspecțiuni făcute:

«E dureros a o spune, dar e inconștabil, că administraționea în starea ei de organizare actuală, se găsește de fapt dată în mare parte pe mină unor funcționari abuzivi, în special notari și perceptori veniți din diferite părți ale țării și din acelea vecine — ca Basarabia, Transilvania, etc., cu scopul numai de a se înănuji pe soțeala populaționii locale, pe caro e expun la tot felul de sicane și neajunsuri, exploataind-o fără nici un scrupul în modul cel mai nedemn».

Iar Mihail Kogălniceanu, bărbat al căruia cuvint se poate pune tot așa de puțin în discuție, într'un discurs al său din Cameră (Martie 1889) se exprimă în termeni următori:

«Am avut onoare să vorbesc cu d. Președintele al Consiliului și să-i spun că țara aceasta, care este bucația de pămînt ce justifică perderea Basarabiei, găsește sub perceptori și notari, cari sunt mai teribili, mai răi de cit ienicerit din Turcia.

«D. Prim Ministrul mi-a răspuns: al droptate».

Nu știu, dacă trebuie să mai înzist asupra acestui capitol.

CONST. N. SARRY.

(Va urma).

Am dat ultimele două contingențe, căci dacă am lua din cele vechi, toti, credem, vor conveni cu noi, că avem elementul românesc într'o minoritate infimă. Am cercetat spre pildă contingențele 1885 și 1889 și am găsit pe Român într'o proporție de 17-19 la sută.

Din tabela de mai sus rezultă, că contingențele anilor 1903 și 1904, din județul Constanța și Tulcea, sunt formate precum urmează:

1). Teritoriul depozitului de recrutare din Constanța, cuprinde și o parte din plasa Babadag și județul Tulcea; în schimb teritoriul depozitului de recrutare din Tulcea, cu indoio parte din plasa Hirsova a județului Constanța.

Naționalitatea tinerilor recrutati	Constanța		Tulcea	
	1903	1904	1903	1904
Român	707	689	804	996
Bulgari	589	420	416	346
Musulmani	805	591	152	143
Ovrei	27	14	62	69
Ruși	15	16	894	459
Sirbi	1	2	—	—
Greci	89	49	115	83
Romanul Transilv.	96	96	—	—
Unguri	8	5	—	—
Austriaci	2	3	—	—
Germani	80	83	59	56
Italieni	6	2	—	—
Armeni	23	16	—	—
Tigani	—	—	5	—
Poieni	—	—	4	—
Diverse național.	—	—	6	—
Total	2444	1888	2018	2154

Partjalitate și nedreptate.
Dar să vedem în sfârșit, dacă depozitarile, așa cum au fost proiectate, nu păcatuiesc și contra celor mai elementare noțiuni de logică și bun simț — independent de restricțiunile și prescripțiunile rigidelor texte de lege.

In prima linie, o observație:
De loturile mari, date în virtutea acelorăi legi, stăpânite de oameni, cari — după cum spunea Al. Lahovary — nu știau ce fel de pămînt, nici unde-l cumpără și cu atit mai puțin se găsesc stabiliști în localitatea unde lău, nu se leagă absolut nimănui.

Explicația e foarte lesne, dat fiind faptul, că ele au început, în cea mai mare parte — și azi nu se găsesc de fapt în stăpînirea lor — pe mină unor puternici al zilei.

Partjalitate și nedreptatea apar evidente deci de la prima ochire.

XXXVI. Cuî se datorează urcarea pretului pămînturilor din Dobrogea?

Primul motiv, care a condus la ideea de depozidare, a fost faptul că prețul pămînturilor s'a urcat într-un mod semnificativ în ultimul timp, din cauza extensiunii ce a dat agricultură.

Cum nimic nu ne face să credem că Statul, în cazul cind pămînturile ar fi mors deprecindu-se, ar fi venit să ne scape de o sarcină insuportabilă, oare logic e, ca astăzi, cind prin munca și stăruința noastră, i-am urcat prețul, să vie să ni-l ia înapoi?

Intre Stat și agricultorii de pe vre-

Noul abatoriu din Constanța.

Printre multele lucrări pe care s'a anunțat în ultimul timp comuna noastră lucrări istorice pentru o comună în primă fază a dezvoltării sale — e și construirea unui nou abatoriu.

Necesitatea unui asemenea stabiliment era absolut simțită; nu susținem contrariul. Să dacă banul obținut să fie întrebuit numai în lucrări, care reclamă imediată execuțare, nu ne-am fi plini nici odată, ori cît de mare ar fi fost povara împrumuturilor făcute pe spinarea și răspunderea noastră, a cetățenilor.

Fără să intrăm în amănunte de altă natură, să ne opriș un moment asupra locului unde s'a decis că să fie instalat abatorul, de care ne ocupăm.

Noul cartier — așa cum e numita totă partea în sus de strada Mangalia — e cartierul modern al orașului nostru și menit să devină după un scurt timp centrul propriu zis. O mulțime de clădiri, pe cît de drăguțe, pe atât de costisitoare, să început deja să împodobească această parte a orașului și sacrificiile din partea acestora cără și-au închis capitalurile lor, nu sunt justificate de cît de marile speranțe ce se puneau în dezvoltarea și complecțarea acestui cartier, unde Primăria să grăbise să traseze și să execute bulevard, piețe, pietășoare, conform unui plan, în treacăt fie zis, foarte costisitor.

Numai așa se explică și prețurile relativ exorbitante și neobișnuite de ridicate, cu care au fost vândute de Primărie toate terenurile din acea parte.

Se decide, după cum am spus, construirea unui nou abatoriu și Consiliul de higiene hotărăște iar Consiliul comunul aprobă, ca el să fie instalat în plin oraș, în acest nou cartier, la intersecția bulvardului cu Str. Brutus.

Abatorii intră în categoria industriilor insalubre de clasa III. (Art. 27 din Regulamentul asupra industriilor insalubre).

Art. 36 din acest reglament impune, ca toate stabilimentele industriale de clasa III și IV să fie așezate la o depărtare de 1 Kilometru de raza orașului.

Pentru a preintimpina ori-ce obiecțiuni asupra interpretărilor "raza orașului", citez o parte din art. 32.

"În orașele unde raza comunel se întinde și dincolo de bariera, și unde, afară de bariera, se mai află străde regulate...."

Cu alte cuvinte raza orașului se socotește de obicei pînă la bariera, adică pînă la sănătul comunel unde sunt — său mai corect unde erau — ridicate barierile. În cazul cînd străde regulate s'ar afla și dincolo de acest sănăt, atunci raza orașului s'ar intinde pînă la ultima din aceste străde, de la care încolo, la un kilometru distanță, s'ar putea instala stabilimente de industrie insalubră de categoria celor prevăzute la clasa III și IV.

La noi însă aici, unde nu se mai rupe odată cu arbitrarul din trecut cu toată dispoziția categorică a legii, se trințește un focar permanent de infecție, contaminare și, ceva mai mult, un loc de spectacole foarte supărătoare pentru familiile de prin prejur, în plin oraș, la spatele unor case locuite astăzi, în centrul orașului de peste zece ani cel mult.

Era natural, ca o asemenea hotărâre, să provoace protestări serioase. Reclamațiunile semnate de sute și sute de proprietari și locatari din acest cartier au fost adresate Ministerului, său intentat procese de daune comunel, dar toate au avut ca rezultat — dacă e de crezut! — accelerarea lucrărilor, pentru ca în față unul fapt împlinit să se facă imposibil orice demers.

Să și răsușit. Astăzi în ciuda celor mai elementare noțiuni de bun simț și logică și, mai presus, spre bătjocură legal, abatorul e aproape terminat, ca o sfidare parțială pentru acel, cără se cercă să pună de acord adevărurile și principiile ce se predică de pe amvoane, catedre și tribune cu realitatea tristă și miserabilă a lucrărilor.

Chestiunea această păsionează întregul oraș astăzi. Actualul edil s'a făcut declarări categorice, în ceea-ce privește acest stabiliment. Cum mai sunt multe de zis, rămîne ca în numărul viitor să ne încheiem acest articol.

MAMA

Aș invinzat salcimii din față pe ocolul.

Pe pămîntul săvîntat, unde printre tuleiele de iarbă verde își așteaptă copiii săfios firele de păpădie, copiii aleargă de nu-și astăzi locul, strigă, ridă, se ciară. Bileciu întreg. Să cum aducă vîntul recordos de primăvară, le înrosesc fețele albe și sănătoase, sărulează le crîrlionții din cap.

O casă mai mare s'a adunat în mijlocul curții. Toți se înghesue, toți se miră, pe cînd un prieten, cu aerul victorios, ține între degetele subțirele un fluture mare și pestriș: preajă alegătură lui de o jumătate de oră. Să-ține strins, mindru de vîțea lui fără sănăt. O pulbere cenușie î, să așeză pe vîrful degetelor: Argint, argint!

— Fugi, că mi-l omori. Să bietul fluture se zbate în mlinile uriașului, pînă cînd, văzind, că e neputincios față de puterea, ce-l stringe de aripă. Își stringe picioarele subțiri ca firul de păr și astăzi nemîșcat.

O trăsură sposită în fuga mare se oprește la poartă. Toți se duc să vadă cine-i? Cel cu fluturele, rămas singur de ciudă, aruncă mică vietă în sus și o ia și el spre poartă.

— Albert, să vie Albert!

Si omul, care-l căuta, avea glasul stins, și ochii plini de lacrimi. E tatăl lui Albert.

Un strigăt pornit din zeci de piepturi copilarăști îl aduce pe Albert, care vine grăbit cu capul gol.

Copilul, văzind pe tatăl său trist, niciodată sărătă mină, ca de obicei, ci începe să plingă cu hohot:

— Ce face mama?

— Ia-ți pălăria și sue-te în căruță. Mergem acasă.

Copilul ascultă, supus.

Colegii îl urmăresc cu privirile mute, miloase, cum își așeză, tremurindu-înținută, pălăria pe cap, cum se suie în căruță, grăbit, se aşază la stingă tatălui său, care dind bice cailor, pornește în goană nebună. În curind nu se mal zăresc.

Urmează o tacere în mijlocul gălăgioșilor prieteni. O tacere durerioasă. Multă plingă fără să știe de ce. De bună sănătă mama lui Albert, care ei știau, că e bolnavă de mult, o fi murit...

Apoi începe vorba, glasul lor se ridică din ce în ce, pînă cînd un șir de întrebări curioase începe să îscodăsească taina, pentru care colegul lor a fost luat așa de cu zorul și dus acasă. Din sutele de răspunsuri induioșatoare se auzea numai atât: A murit mama lui Albert.

Un nor alb trece pe sub soare. Copiii se adună grupuri, grupuri, vorbesc, se sfătuiesc. Ce păcat că nu pot ajuta cu nimic. Cum i-ar da fie-care mamă aceleia bune, vecinie triste, care se interesează atât de mult de colegul lor cîteva zile, chiar din viață lui, de ar fi putut.

Și Albert e un copil atât de bun, atât de cunintă. Ce frumos răspunde el la istorie. El rîdea de fericire, că profesorul l'a lăudat pentru răspunsul lui îstăț, și azi? Cu lacrimile în ochi s'a suiat în trăsura tatălui său. Acasă va afla taina, pe care tatăl său s'a ferit să î-o spue. Va găsi pe mamă sa înținsă pe două scaune cu luminări la cap.

Frățiorul cel mic, imbrăcat în haine negre, va striga-o, va săruta-o să se scoale, îl va părea că ea-l zimbește și va rîde și el, dind din mănușă.

Și toți colegii povestea că și mai este. Cel mai gălăgios vine cu gura mare în spatele ei, dar văzind muștenia, ce stăpînește ceata micilor aventurieri tace și el și nici măcar nu întrebă, ce-i.

Sună clopoțelul.

Iu ziua aceia profesorul găsi o mare liniste în clasă.

M. JUSTIN

Hazul Săptămînei.

Un Constanțean, cu „Steaua Constanței” în mână, se adresează d-lui avocat Leon Buter.

— Ce însemnează, mon cher Buter, Hony soy qui mal y pense?

— Voilà chéma la telefon pe flu — moă ce să îl întreb. El face corecția la Steaua Constanței.

— Honni soit qui mal y pense!

Pentru d. Administratorul domeniilor.

Ne facem scăzut tuturor același, pe cără nonorocul îl tortează să aibă afaceri pe la Administrația domeniilor din localitate și rugăm pe d. Elminiceanu să învoiască și dispune, să se pună mai multă vigiliență în satisfacerea dferitelor cer și să reclamațiuni ce vin acolo.

Săpicantil statu cu săptămînilor pentru niște afaceri, a căror rezolvare nu reclamă de cît cîteva minute de bună-voință și majoritatea se lipsește de prea costisitoarele servicii ale acestel Administraționi — care s'a înființat, tocmai ca să vînă ajutorul populaționel de aci.

Cu un personal așa de numeros, care acum cîndva timp a găsit nemerită reproșurile ce i le-am făcut, neorinduiala aceasta denotă numai rea-voință și pare că ar ascunde că se urmăresc scopuri, care nu fac cîndva unor funcționari cără se respectă.

Ne pare că nu le cerem prea mult, atunci cînd le pretendem să-ăi facă datele și dacă astăzi ne mărginim numai că să le atragem atenținea pe toțul acesta, nu o facem fiindcă nu dispunem de exemplu ca să ilustrăm cele avarasate și să fim mai apărați în expresiuni — ci, fiindcă ne place să ne înțelegem cu toată lumea cu vorbe de omenie.

Cu astfel de oameni ridicăm diapezu-nul — și atunci, bine înțeles, fără ca să supărăm urechile cititorilor noștri.

DE-ALE MESERIAȘILOR**Separarea a 30 bresle din corporația •BRESLELOR UNITE**

Duminică 20 Martie a.c. va avea loc în sala Camerei de comerț din localitate o adunare generală pentru votarea separării a 30 bresle din actuala corporație a •Breslelor Unite.

Cu toate că în urma numeroaselor cereri Ministerul Domeniilor a ordonat de mult această separație, comitetul corporației a trăgărit lucrurile, făcind apel și refuzând a proceda la deslipire cu tot ordinul ce primită.

In urma intervenției camerii de meserii, Ministerul a autorizat ca separația color 30 bresle și anume: Abagil, Bârbierii, Boiangil, Brodile, Coafori, Cartonagiști, Ceaprazari, Ceramisti, Cismari, Cojocari, Corsetari, Curelari, Legători, Litografi, Mănușari, Mozaici, Ornamentiști, Pălărieri, Pantofari, Plăpumari, Șefari, Sforari, Tapetari, Tapițeri, Tesători, Tipografi, Tricotari, Vâpsitori, Zugrav și Zidari, să se facă de către această cameră, întrucăt comitetul actualul corporaționu se conformase ordinilor primele anterior.

Iată care sunt condițiunile și modul în care se va proceda cu această ocazie.

1). Votul pentru deslipire se va face pe bresle, pentru care scop vor fi convocate și consultate *toate breslele*. Cele ce nu vor vota, sunt considerate ca neadmitând deslipirea. Pentru ca o bresă să fie considerată că admite deslipirea, voturile trebuie să indeplinească majoritate absolută a meseriașilor înscrise. Se vor face astfel 2 tablouri.

2). Pentru ca deslipirea să fie admisă se cere:

a) ca numărul breselor cără cer să obțină deslipirea, adică cele înscrise în primul tablu, să constituie $\frac{2}{3}$ din numărul total al breselor ce compun Corporația, sau ca majoritate absolută a meseriașilor înscrise în toate breslele să fie pentru deslipire. Comitetul corporației prin votare va alege una sau alta din aceste condiții.

b) ca fiecare grupare de bresle să cele două viitoare Corporații, conform art. 44 din lege, să posedă un număr de cel puțin 50 meseriaș, cără să aibă exercițiu drepturilor civile și politice.

3). Fondurile adunate să de incasat, pînă în ziua aprobării deslipirei și formărelor nouă Corporațion, vor rămîne vechel Corporațion dimpreună cu a verea trecută la inventar.

Motivele cără au determinat pe meseriașii sus cîitatelor bresle să stăruiască a obține o separare, spre a alcătui o nouă corporație sub denumirea de Mircea-Vodă sunt următoarele:

1) Actuala corporație sub denumirea de •Corporația Breslelor-unite, este compusă din un număr de 57 bresle, care sunt reprezentate în comitet numai de 7 bresle.

2) În comitetul corporaționel s'au aleas persoane care nu vădese a se conforme legel și regulamentului meseriașilor, cu ocazia înscrise în statutul aprobate de Camera de Comerț, pe care membrii din Comitet n'au voit a lo în seamă.

3) La cererile de brevete și carnete, D-l Președinte al comitetului face mari dificultăți, cerind alte acte de cît acelă prevedută de lege, așa că mulți meseriași sunt desnașăduți și parte puși pe drumuri, neștiind ce să facă și cum să-și poată obține brevetul sau carnetul.

4) Apoi faptul că într-un oraș ca Constanța să fie o corporație compusă din 57 meseriași, este cu totul anormal, căci pe lîngă că membrul din comitet nu se conformează legel și regulamentului respectiv, dar nu e de admis că 7 membrul care reprezintă 7 meseriași să conduce 57 altă meseriaș de care nici nu au idee și nici nu vădese a fi în seamă.

Motivele sunt destul de întemeiate și separația se impune. Cu toate pările impuse prin condițiunile grele pentru aprobarea deslipirei, nu ne îndoim căci de puțin că acest act va reuși, cu toată opunerea stîngace a citor-va înfimi individuali cără și au creiat sincure, pe spinarea și din fondul alcătuit de meseriași, prin banii lor prea muncit.

De la Corporația „Fer și Metal”

— Dl. Predescu comisar al guvernului pe lîngă corporație în •Fer și Metal, a intervenit la cameră de Meserii și rugămintă ca:

Pentru linistirea spiretelor și stabilirea adevărului, să dispună orinduirea unui comisior de anchetă, care să cerceteze din nou scrisele corporației. — Această intervenție s'ar fi dată votul de blam dat de adunarea generală, prin care nu a recunoscut calitatea de președinte D-lui I. Dumitrescu, ales de comitet și confirmat de Camera de Meserii, nu și de adunarea generală.

Asemenea nu s'a luat în considerație raportul depus de Comisarul guvernului.

Adunarea generală a instituit un comitet de control ales din sinul ei.

Zizaniile și discordia introduce între meseriași, iată roadele puțin laudabile, ale mult trimițării legi pentru organizarea meseriașilor și industrial în țara noastră.

Vom reveni în numărul viitor împărtășit.

ENOI

Serbare Scolară

In ziua de 27 Februarie a.c. s'a dat la școală din Anadolchioi o prea frumoasă serbare școlară.

Observ că la această școală serbările sunt foarte dese, cea ce contribuie mult la ridicarea prestigiuui învățătorilor și al invățătorilor.

Datorita amabilității D-lui diriginte P. Papadopol și D-nei învățătoare Maria Costin, sala școalei se umplu de locuitori, care acum vin cu dragoste la oră cea de invitație a învățătorilor, pe cătă vreme înainte trebuie să-l aduci cu sila.

Serbarea s'a deschis cu imnul regal cîntat de elevii școalei pe două voci și și ascultat în picioare de public. Adăug că corul acestei școli e băt se poate de bun, și toate cîntecile sunt pe 2 și trei voci.

ju-i-se și poftă de a face rămășaguri. A doua „Chelul, Bărbierul și Neto-nul” e o comedie foarte haxlie, compusă de Dr. Invățător P. Papadopol, după un mit de Esop. În ea se vede cum un Chel, un Bărbier și un Netot, se întovărășiră, să se ducă la vânătoare. În optind în pătire, Chelul și netotul său culcat, iar bărbierul să aibă să păziască. În timpul cind chelul și netotul dormiau duși, bărbierul rade în somn pe netot. În plinindu-i-se termenul de pază, bărbierul scoala pe netot să continue mai departe. Netotul cum era somnoroasă, scăpinindu-se în cap și văzindu-se chel exclamă: „Ai năbit bărbier, în loc să mă scoale pe mine, l-a scutat pe Chelul.”

A treia „Dorica” e o comedie într-un act, care combată obiceiul că-l să manele de a-și speria copiii cind sunt mici. Comedia această e compusă de Dr. Invățător P. Papadopol și produce mult haz.

După terminarea programului serbărilor, Dr. Dirigintă P. Papadopol mulțumește looitorilor pentru bună voință ce o au de la tua parte la serbările de micii copilași. Închei zicind că acest lucru ne dă nouă invățătorilor curaj ca să putem munci și mai departe cu dragoste spre ridicarea neamului nostru.

Prințul cel ce a luat parte la această serbare, am observat pe harnicul Primar Ștefan Fatu cu D-na, Haşim Halil și Adolf Herman consilieri. Dimitrie Bujild sub-Revizor școlar, Sub-Loc. Ionescu, Gh. Theodoreescu directorul școalăi Armeno Constanța, Dr. și Dr.-sora Perjescu-Constanța. Familiiile: Mihailidi, Ștefan Ionescu, Serg-Major Tomescu și Pătrulescu din Vânatari, Familia Dobroglu, Cantuniari, Ianopol, Costi Vasiliu, Stavroian, Ciangulea, David Herman și toți părinții copiilor.

Publicul s-a răspândit în orele 4 p.m.; ducind cu sine frumoase amintiri și bine cuvintind școala, care a ajuns să fi un local de educație publică în adăvratul înțes al cuvintului. Din parte-ne felicităm pe harnicii invățători pentru nobila lor misiune.

Asistent

Procedeuri necorecte

Ne-am ocupat la timp de modul extrem de riguros în care se face controlul și recepția porumbului importat din La Plata, și menit să fie distribuit ca hrana părănilor lipsiți de mijloace.

Incid de la început ne-am pronunțat însă asupra puținelui încredere ce ne inspiră importatorul porumbului, fiind foarte siguri, că se vor deda la ori-ce fel manopere permise și nepermise, pentru a putea strecuă cantitatele rezulate ca avariile spre a-și procura beneficiu cit de însemnat.

Imprejurările fac ca bănuinile noastre să se confirme prinț'un fapt recent, care ilustrează perfect modul puțin

Foita ziarului „Dobrogea Jună”

PAN WOODYJOWSKI ROMAN ISTORIC de

HENRYK SENKIEWICZ

Este adevărat! pe Dumnezeul meu e adevărat! zise Kmiecic.—Dar rogu-te, spune-mi, unde l'al lăsat la pe plecare Dumnitale din Cezenstochau?

— L'am lăsat acolo — și ce-o fi făcut după plecarea mea nu pot să ști. Un lueru e sigur, că, ferească Dumnezeu vre-o boală care în asemenea imprejurări se ține de capul omului, el va rămnă să ajutorul vre-unei rude să prieten.

— Andrei, tu nu-ți minte că de mult datorăm noi Domnului Mihai? zise Olenka.

— Eșu să uit? aş lăsa mai bine ochii unul căine, căci eu al mei n'ăști avea întrizneala să privesc în fața oamenilor ciuști!

— Andrei, tu nu-ți poți lăsa singur! — Cum înțelegi aceasta?

— Du-te la el!

Dar Kmiecic se vede că nu era tocmai

corect cum înțeleg unele casă comerciale de a-și conduce afacerile.

Iată de ce e vorba:

Săptămîna trecută, casa Logaridi și Seni oferă statul și o cantitate de porumb condiționat. După ce găsi marfă acceptabilă, administrația din Constanța conform auxiului, încheia ușile magaziei lăudă cheile în păstrare.

În ziua de Marți 8 Martie, pe la orele 4 după amiază, păstorul magaziei auxind eare-care zgromot înăuntru, se duse și raportă imediat faptul d-lui S. Lazărescu, delegatul prefecturei, care, la rîndul său, anunță pe prefect.

D. prefect Pariano ordonă atunci d-lui Aurel Ștefănescu, polițial portu-lui, să facă o desindere.

D-za executind de urgență ordinul, găsi în magazia mal multă oameni al d-lor Logaridi și Seni, lăptind porumbul.

În același timp descoperi că sacii cu porumb stricat fusese lăsat să curgă peste porumbul bun, în timp ce oamenii îl amesteca cu lopetele.

Cazul prezintă o gravitate extraordinară, d. procuror Rotoanu deschise imediat o anchetă.

După cind s-a putut afla, printre oamenii caselor Logaride și Seni implicați în această afacere sunt Marin Radu și Clemente Ion. Cel dintâi locuiește chiar la d. Trohani, comptabilul caselor Logaride.

Supuși unul interrogatori, acești oameni au declarat că au fost introdusi în magazie în mod fraudulos printre a patra ușă și au lucrat acolo încîlzi.

Cel care a fost pus să-i angajeze pentru manopera astă și caro i-a introdus în magazie este un anume Isac Nasel, în serviciul d-lor Logaride și Seni.

Ancheta continuă, vom comunica la timp rezultatul. — Gravitatea faptului excludând orice comentarii ne mărgineam a relova penibila impresiune produsă de această manopera a caselor Logaride & Seni opera demnă de un negustorăș de bălcii.

Cont-Rol.

CARNETUL UNUI POSAC

Îtic de Sentinelă

*Îtic la pulberărie
Sentinelă fuse pus
Să cu pușca la spinare
Se plimbă în jos și în sus.
Sălă său și arătase,
Cășa serie n reglement,
Că, de ori și ce nămplare
Sălă vesteașă la moment.
Îtic și reglement,
L'a vrăjat pe din afară,
Mai cu seamă că cetate
Si consemnul într-o seară.
Știe el, când vine rontul,
Oră cind trece vr'o persoană,
De trei ori să strige: cine-i!
De nu să... să o ia la goană.*

mărturit de această propunere, căci începu să dea din cap zicind:

— Pentru un prieten ca Mihai m'ășduce și la capul lumel, dar tu ști... de... dacă ai fi bine... dar de... ferească Dumnezeu de vr'o intimplare nenorocită... m'ăști prăpădi... este adevarat Wolodyjowski îmi este cel mai bun prieten dar nevasta trebuie să-ll fie mai aproape de căt ori-ce...

— Timpurile sunt liniștite acu, fri-coasă nu cam prea sunt... și apoi fără voință A tot-puternicului nici un fir de păr nu-mi va căde... du-te! Căci cine știe ce se petrece acolo cu Domnul Mihai.

— De sigur! Cine poate ști!! zise Charlamp.

— Auzi Andrei? Eșu sună sănătoasă, știu că nu-ți ie pe voie să pleci de lîngă mine — dar și sigur că nu mi se va întimpla nimic... Oare nu crezi tu că rămânind aci te vei că la gîndul că și-ai părăsit un prieten în nenorocire? Tine seama că astă-i o faptă neplăcută înțintorului și s-ar putea să-ll atragi ura Domnului chiar.

— Mă pui pe gînduri cu asemenea vorbe! Ura cereană, zic, iată de așa ce-va mi-e teamă!!

Nu uita că-i o datorie sfintă să ajută

Adică în reglemente

*Foc să traga și îndrugă,
Iar la ce s'omoare omul*

*Dacă poate ca să fugă...
Tot așa gîndește îtic,*

Căci el este om cu minte,

Cind d'odată o momie

I se 'nășă înainte.

— Cine-i?... strigă îtic tare,

Cine-i mo?... ia stai pi loc,

Cine-i n'auzi?... spune 'ndată,

De nu spui atunci dău soc,

— Ho jidane, stai nu trage,

Zise-acesta cu tărie,

Sunt un turc și vin acicea

Să dău soc la erbărie,

Lasă gura și predă-te,

Mi te culcă în pămînt,

Caci de nu, atunci mîine

Vei dormi colo 'n mormînt.

— O! turbești?... esti turco?...

heii și apoi

Cum di ti gîndești măcar

Să mă dău alit di lesne

Ci, nu stii că's militar?...

Mă pricepe că dijaba

Stai cu mine la toomeală,

Puntru că'n militarie

Toate merg cu rîchiteală,

Stai pușin, na fine pușcă,

Nu fiu un turc așa prost,

Stai aici c'alergh 'ndată

Să restesc pi fel de post....

„Din volumul „Răgăboje” de Al. Radulescu

PREFECTURA JUD. CONSTANȚA

PUBLIC TUNE

La licitație fixată a se ține în ziua de 24 Februarie trecut ne-prezentându-se concurenții spre a se da în antrepriză procurarea unor obiecte și efecte necesare spitalului județian din Cerna-voda, anumite prevăzute în lista afișată la prefectură, se aduce la cunoștința generală că în ziua de 8 Aprilie viitor, se va ține o a doua licitație publică în acest scop în localul Prefecturei.

Ofertele vor fi sigilate și se vor primi în ziua licitației plină la orele 4 p.m., însoțite de garanție provizorie de leu 100.

Supra-oferte nu se primesc.

Predatea se va face francă gara Cerna-voda pe adresa spitalului.

Lista de numărul și felul obiectelor și efectelor se poate vedea în cancelaria Serv. județian în toate zilele de lucru.

Dispozițiunile art. 72-83 din legea contabilității publice și art. 95 din legea meserilor sunt aplicabile la această licitație.

No. 2021, 7 Martie 1905.

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 6 Aprilie viitor, se va ține licitație publică în localul acestelui Preteitori, spre a se da în antrepriză execuția lucrărilor pentru construirea unui pod de lemn de 10 m. deschiderea peste privatul «Ivanciu» soseaua Cerna-voda. Se menține în valoare de leu 6590 banii 13.

Ofertele vor fi sigilate și se vor primi în ziua licitației plină la orele 4 p.m. însoțite de garanție provizorie de leu 300.

Supra-oferte nu se primesc.

Proiectul acestelui lucru se poate vedea în cancelaria Serviciului județian în toate zilele de lucru.

Dispozițiunile art. 72-83 din legea contabilității publice și art. 95 din legea pentru organizarea meserilor sunt aplicabile la această licitație.

Prefect, C. Prianu.

Secretar V. Măstăro.

No. 2022, 7 Martie 1905.

ROMÂNIA

POLITIA ORAȘULUI CONSTANȚA

PUBLICAȚIUNE

No. 2934. 1905 Martie 20.

Urmănd că în ziua de 3 Aprilie a.c. să se vină prin licitație publică în piața Carol din acea oraș, averea debitorilor Garai și Hazarian și Milchis et Hacedurian compusă din mobila de cafea, urmără la stăruință creditorilor Altanian și Cetighian pentru suma de leu 250 provenită din chiria plus cinci lei cheltuili de judecată osebit timbrele cum și cite doi leu 75 banii pe fiecare zi cu începere de la 23 Ianuarie 1905 pînă la evacuarea imobilului, ca să de primă în baza cărtel de judecată No. 163/905 a Judecătoriei Ocol. Constanța.

Se aduce această la cunoștința amatorilor că la sus zisă zi orele 10 a.m. să se prezinte spre a concura depunind cerută, iar după adjudecare taxa de înregistrare.

Sub-Comisar, C. Dracopoli

un prieten ca Domnul Mihai, adăugă Olenka.

— El bine crezi tu, că Domnul Mihai nu-mi este drag? Crezi tu că nu-i port cel mai adinc sentiment de recunoștință? Dacă mă codesc, însă este grija ce o am gîndindu-mă la tine. Dar înfine dacă societății tu că trebuie să mă duc să duc la el, iacă fie! trebuie și plec de îndată, căci ori-ce clipă e prețioasă...

Apoi către Domnul Charlamp:

Haidem, prietene, să alegem căi, iar tu Olenka pune de-măi pregătește lucrurile. Dumișata, Domnule Charlamp, vei trebui să rămăști vr'o două Dumișec aci și să-mi păzești nevasta, poate că în timpul acesta, al să găsești vr-o moșioară de arendat. Ia-vezi! dar înfine, haidem, dacă trebuie, apoi trebuie să plec neapărat...

II

ABONAMENTE

Pe un an 8 lei
 Pentru preoți și învățători 6 lei
 Pe șase luni 5 lei

Premiu I, pentru abonați pe un an 100 lei în numerar.

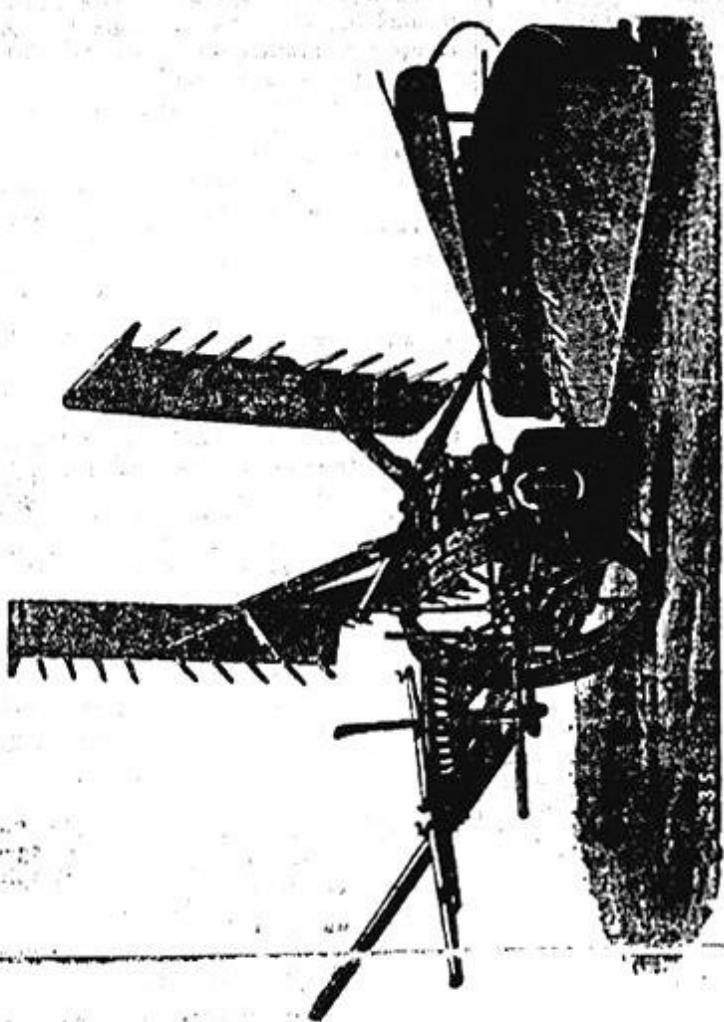
Premiu II, " " " " " O frumosă pendulă.

Anunțuri și Reclame

Dupa invocată

Orice fel de corespondență
să nu se trimite francată.

TOT FELUL de MAȘINI AGIRCOLE
Renumitee Mașini de Secerat ALBION
 Sezon 1905 Perfectionat



Tot felul de RESERVE pentru Seceratoare de ori-ce sistem.
ATELIER de REPARATIUNI cu ABUR

George I. Rignall
 CONSTANTA

Str. Mercur No. 1
 Ur. Mercur No. 1

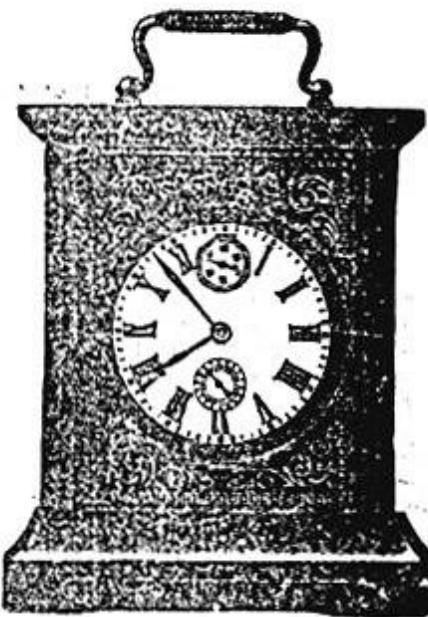
Cremă de Dinti Anatherin — Dr POPP

Din cauza dinților stricări se pot întîrbi complicații nervoase și afară d'aceasta prezența lor a produs foarte adesea infecții ale organismului, chiar cu sfârșit mortal. După observaționi s'a dovedit că din 100 persoane, 80 au dinți stricări, între care sunt mulți ai căror dinți seamănă cu niște ruine, gingeile umflate și leste săngerările sau acooperite cu fistule, din care este o materie care de la distanță răspândea un miros neplăcut, lucru în general produs fie prin necurățenia dinților fie prin întrebucințarea de dentifrice improprii. După opinia celebrărilor medicale, Pastele de dinți care conțin aceză su baze și care în general fac spumă abundentă, provoacă distrugerea smântanului dinților care e incapabil stricării lor.

O experiență de multă bine de jumătate secol în toată Europa a dovedit că Cremă de dinți Anatherin Dr Popp în tuburi, e o compozitie cu total neutru, curată și întreține dinții tăru și atâta, preservându-i contra ori-cărui infecție.

Prețul unui tub 60 bani

Depozit general pentru Dobrogea
 Drogueria Medicinală ALEXANDRU I. HELDENBUSCH, Constanța

**Magazinul de Incredere**
Dr. SAPPEA

Face cunoscut numărul său și distinsul sale clientele, că cu ocazia mutării sale în noul magazin s'a assortat cu toate nouătile în Bijuterie, Ceasnică și Argintarie.

Prețuri mai ieftine ca oră și unde

Pentru Onor. Clienti regulați al Magazinului
UN BABAT INSEMNAȚ

DROGUERIA MEDICINALA

ALEX. I. HELDENBUSCH

CONSTANTĂ

— Strada CAROL (sub hotel Regal) —

Asortată cu tot ce cuprinde această branșă precum :

Drogue medicinale și industriale, parfumuri din fabricile cele mai bune din străinătate, apă de Colonie străină, apă de Colonie cu kilogramu; articole de toaletă. Pudre, Paste de dinți, Perit de dinți, Săpunuri medicinale străine și indigene, Săpunuri de toaletă străine calitatele cele mai alese; articole de cauciuc, irigatoare, articole de baie; mare varietate de esențe de parfumuri franceze cu gramu miroslorile cele mai moderne; articole de pansament, Vată calitate superioară, Untură de Pește proaspătă albă cea mai bună calitate; Vaselină, Benzină Glicerină, apă de gura cu kilogramu cel mai bun antiseptic pentru gură și conservarea dinților, vopsea pentru păr toate culorile, diferite Siringi, articole chirurgicale, Thermometre de baie și maximale, lacuri, văpsea pentru dușurile, ceară pentru parchet etc., etc.

Toate cu prețurile cele mai reduse, devisa mea fiind a vinde astăzi pentru a vinde mult.

FOTOGRAFIA CHR. NIELSEN

Strada Carol

Esecută lucrări în această ramură cu prețurile cele mai moderate. Reproduceri de fotografii.

De vînzare la Techirghiol,
 un imobil, compus dintr-o casă, cu două camere și o sală și o prăvălie împreună cu curtea lor de o suprafață de 2000 mp.
 A se adresa la redacție.

„LA OVIDIU”.
 Piața Independenței nr. 22.**D. GH. DESPINACHIS**

NOU MAGAZIN CU COLONIALE
 delicatessen și comestibile

(Fost P. ASTRAS)

Băuturi spirtoase străine indigene

MARE DEPOU DE VINURI

Specialitate în anti-de-lemnuri franceze și grecesti

Diferite articole coloniale orientale

APEBITIVE — TRUFANDALE

Prețuri mai ieftine ca oră unde

Serviciul prompt și foarte conștiincios

Tărguelile se expediază la Domiciliu

Magazinul de Mode, Rochi și Confecțional
 al Dr. D. Popescu

LENNY DAVIDESCU

Strada Mirea 19 (In apropiere de Poarta

Face cunoscut onor. sale Clientele și onor. Public că a adus o bună Maestră de Croitorie executând cele mai grele modele după jurnale Francoze, Englezze și Germane, precum : Rochi de bal, Costume Tailleur, Boleroare, Jachete etc.

Mănuși și Parfumerii din producția franceză.

Voilette din cele mai fine și moderne. Fiind sezonul avansat pentru pălării, prețurile se fac excepțional de ieftine.

In atelierul de croitorie se primește elveție internă și externe.

D. BALANESCU

MAGAZIN DE FERARIE

CONSTANTĂ

Strada Carol I nr. 167

Special în văpsele, lacuri ulei Enzesc și de la Frații Asan, qualit. I-a

Asortiment complet în articole de

FERARIE LUCRATA

pentru imobile

Braște, Balamale, Cuie Lăcate, Ciment, Var hidraulic, Nicovale, Menghinele și unele de timplarie etc. etc.

Toate cu prețurile foarte ieftine.

